

Київський університет імені Бориса Грінченка
Благодійний фонд імені Антона Макаренка

НЕПЕРЕРВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Науково-методичний журнал

Засновано у 2001 р.

Випуск 4 (45). Серія: Педагогічні науки

У НОМЕРІ:

- Теоретичні і методологічні проблеми неперервної професійної освіти
- Освітній моніторинг у неперервній професійній освіті
- Проблеми неперервної професійної освіти за кордоном
- Практика неперервної професійної освіти
- Мовна підготовка у процесі неперервної професійної освіти
- Професійна підготовка фахівців фізичного виховання

ББК 74.00

УДК: 378

П 24

Засновники:

Київський університет імені Бориса Грінченка
Благодійний фонд імені Антона Макаренка

Засновано у 2001 р. Видається з благодійною метою і розповсюджується безкоштовно

Реєстраційне свідоцтво

Серія КВ №17845-6695 ПР від 06.06.2011

ISSN – 1609-8595

e-ISSN – 2412-0774

Видання входить до наукометричних баз даних
Index Copernicus та **РІНЦ**

Адреса редакції:

04212, м. Київ, вул. Тимошенка, 13-б

Телефони:

Головний редактор –
(044) 426-84-05 (Київ)

E-mail: ndl.osv@kubg.edu.ua

Головний редактор:

Світлана СИСОЄВА;

Людмила ХОРУЖА (заст.гол.ред.)

Олена АЛЕКСАНДРОВА

Георгій БАЛЛ

Ольга БЕЗПАЛЬКО

Сергій БОЛТІВЕЦЬ

Вандер ВІАНА (Великобританія)

Станіслав КАРАМАН

Наталія КОВАЛЬЧУК

Людмила КОЗАК (відп.секретар)

Маршал КРІСТЕНСЕН (США)

Тадеуш ЛЕВОВИЦЬКИЙ (Республіка
Польща)

Ольга ЛОЗОВА

Світлана МАРТИНЕНКО

Стефан МЕШАЛЬСЬКИЙ (Республіка
Польща)

Віктор ОГНЕВ'ЮК

Ольга ОЛЕКСЮК

Неоніла ПОБІРЧЕНКО

Петро САУХ

Оксана СЕРГЄЄНKOBA

Грета СОЛОВ'ЙОВА (Республіка Казахстан)

Микола СТАДНИК

Херард СТЕН (Нідерланди)

Микола ТУР

Карл ХОЛЬЦ (Німеччина)

Надія ЧЕРНУХА

Тамара ЯЦЕНКО

Комп'ютерний набір:

Ольга Кузьменко

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка від 26.11.2015 р., протокол № 12

Неперервна професійна освіта: теорія і практика // Науково-методичний журнал. – 2015. – Випуск 4 – 120 с.

Науково-методичний журнал з проблем філософії, теорії і практики неперервної професійної освіти адресовано науковцям, студентам, викладачам вищих навчальних закладів, магістрантам, аспірантам, докторантам, слухачам системи післядипломної освіти, усім, хто цікавиться проблемами філософії і педагогіки неперервної професійної освіти.

Журнал «Неперервна професійна освіта: теорія і практика» включено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук з педагогіки та філософії за спеціальністю 09.00.10 «Філософія освіти» (Наказ Міністерства освіти і науки України № 261 від 06.03.2015).

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015

© Благодійний фонд імені Антона Макаренка, 2015

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

В. В. Прошкін ПЕДАГОГІЧНА СИСТЕМА ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	7
М. В. Братко СЕРЕДОВИЩНИЙ ПІДХІД У ВИЩІЙ ОСВІТІ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	13
Я. А. Кульбашна СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	18
Ю. В. Грищук ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ СВІТОВИХ ПРІОРИТЕТІВ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	22
Є. Є. Завгородня ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ	25

ОСВІТНІЙ МОНІТОРИНГ У НЕПЕРЕРВНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

Н. М. Чернуха, Т. О. Саврасова-В'юн ДІАГНОСТИКА РІВНІВ СФОРМОВАНОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	29
Г. А. Полякова, С. А. Ачкасова ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ТА САМООЦІНКИ ЯКОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	34

ПРОБЛЕМИ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЗА КОРДОНОМ

О. В. Матвієнко, З. О. Полянничко ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ..	40
А. А. Загородня ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗІ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩІ ТА УКРАЇНИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ	46
О. Ю. Лисенко ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА ЛІКАРІВ: ДОСВІД ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ	50
Л. В. Литвин КВАЛІФІКАЦІЙНІ ГАЛУЗІ У НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМАХ ФЕДЕРАЛЬНИХ ЗЕМЕЛЬ ДЛЯ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД ФЕДЕРАТИВНОЇ РЕСПУБЛІКИ НІМЕЧЧИНИ	54
Н. Г. Пономаренко ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ВИЩІЙ ОСВІТІ НІМЕЧЧИНИ	60

ПРАКТИКА НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Г. В. Горбенко ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРІВ РЕКЛАМИ І ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ	64
О. Б. Проценко ЗАСТОСУВАННЯ АКМЕОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГА У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ	69

К. М. Біницька ВИКОРИСТАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ПОРІВНЯЛЬНА ПЕДАГОГІКА»	74
Н. І. Волкова ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	78
А. М. Кифенко УКРАЇНСЬКА ДУХОВНА МУЗИКА В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	82
О. О. Білоус МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО ІНТЕРЕСУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ	86
А. В. Іслам ЕКОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПРОФІЛЮ: МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	90

МОВНА ПІДГОТОВКА У ПРОЦЕСІ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

В. В. Борисенко, Н. В. Гагіна ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СПОСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ	95
О. М. Решетілова МЕТОДИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ЛЕКСИКИ МАЙБУТНІХ ДОКУМЕНТОЗНАВЦІВ	99
І. В. Малецька ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	104

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Т. Г. Диба ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ НАПРИКІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТЬ	108
Н. В. Петренко ДО ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ	112
ПРО АВТОРІВ	117

CONTENT

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL PROBLEMS OF THE CONTINUOUS PROFESSIONAL EDUCATION

- V. Proshkin**
PEDAGOGICAL SYSTEM AS A SUBJECT OF SCIENTIFIC RESEARCH 7
- M. Bratko**
ENVIRONMENTAL APPROACH IN HIGHER EDUCATION: METHODOLOGICAL ASPECTS 13
- Ya. Kulbashna**
MODERN GUIDELINES OF DENTAL EDUCATION DEVELOPMENT IN UKRAINE..... 18
- Yu. Hryshchuk**
TO THE PROBLEM OF DEFINITION OF GLOBAL PRIORITIES OF HIGHER EDUCATION 22
- Ye. Zavorodnya**
TO THE PROBLEM OF THE PERSONAL CREATIVE POTENTIAL DEVELOPMENT 25

EDUCATIONAL MONITORING IN THE CONTINUOUS PROFESSIONAL EDUCATION

- N. Chernuha, T. Savrasova-V'un**
DIAGNOSIS OF THE LEVEL FORMATION OF PROFESSIONAL PSYCHOLOGICAL
COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS 29
- G. Polyakova, S. Achkasova**
THE FORMATION OF THE SYSTEM OF MONITORING AND SELF-EVALUATION OF
THE QUALITY OF STUDENTS' LEARNING OUTCOMES IN UNIVERSITY 34

THE PROBLEMS OF THE CONTINUOUS PROFESSIONAL EDUCATION ABROAD

- O. Matvienko, Z. Polyanychko**
COMPARATIVE ANALYSIS OF INFORMATIZATION OF SCHOOL EDUCATION IN UKRAINE
AND POLAND..... 40
- A. Zagorodnya**
RESEARCH PROFESSIONAL TRAINING OF SPECIALISTS ECONOMIC SECTOR IN HIGHER
EDUCATION INSTITUTIONS OF THE REPUBLIC OF POLAND AND UKRAINE: CONCEPTUAL
BASES 46
- O. Lysenko**
POSTGRADUATE MEDICAL EDUCATION: THE EXPERIENCE OF GREAT BRITAIN..... 50
- L. Litvin**
QUALIFICATIONS OF EDUCATION IN THE CURRICULUM OF FEDERAL LANDS FOR
PRESCHOOL SPECIALISTS: EXPERIENCE OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY 54
- N. Ponomarenko**
HIGHER EDUCATION EVALUATION IN GERMANY 60

PRACTICE OF THE PROFESSIONAL EDUCATION

- H. Horbenko**
PRACTICE-ORIENTED LEARNING OF BACHELORS OF ADVERTISING AND PUBLIC
RELATIONS..... 64
- O. Protsenko**
ACMEOLOGICAL TRAINING IN PROSPECTIVE HIGHER EDUCATION TEACHER TRAINING 69
-

K. Binytska	
USAGE OF ACTIVE METHODS OF TRAINING IN THE PROCESS OF TEACHING THE COURSE “COMPARATIVE PEDAGOGY”	74
N. Volkova	
USING INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN THE STUDY OF ECONOMIC SUBJECTS	78
A. Kyfenko	
THE UKRAINIAN SPIRITUAL MUSIC IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF THE MUSIC TEACHERS	82
O. Bilous	
METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF PROFESSIONAL INTEREST FUTURE MUSIC TEACHERS	86
A. Islam	
ECOLOGICAL CULTURE OF FUTURE MOTO TRANSPORT SPECIALISTS: METHODS OF RESEARCH	90
LANGUAGE TRAINING IN THE PROCESS OF CONTINUOUS PROFESSIONAL EDUCATION	
V. Borysenko, N. Gagina	
INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES AS A MEANS OF IMPROVING LANGUAGE TRAINING IN HIGH SCHOOL	95
O. Reshetilova	
METHODS OF TEACHING UKRAINIAN PROFESSIONAL VOCABULARY FOR FUTURE DOCUMENTOLOGISTS	99
I. Malecka	
TEST CONTROL IN ENGLISH LANGUAGE TRAINING	104
PROFESSIONAL TRAINING OF THE SPECIALISTS IN PHYSICAL EDUCATION	
T. Dyba	
THE FORMATION OF PHYSICAL EDUCATION SPECIALISTS' PROFESSIONAL TRAINING WHILE LATE XIX – EARLY XX CENTURIES	108
N. Petrenko	
THE PROBLEM STUDY OF THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL EDUCATION: A THEORETICAL ANALYSIS	112
ABOUT AUTHORS	119

ОСВІТНІЙ МОНІТОРИНГ У НЕПЕРЕРВНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

УДК 378:37.013

Н. М. Чернуха

ORCID ID 0000-0003-2184-7406

Т. О. Саврасова-В'юн

ORCID ID 0000-0001-5737-6189

ДІАГНОСТИКА РІВНІВ СФОРМОВАНОСТІ ПРОФЕСІЙНО- ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

У статті охарактеризована сутність, структура професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів. Визначено критерії, показники, рівні сформованості представленого феномена. Упорядковано систему діагностичних методик для визначення рівнів сформованості професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів.

Ключові слова: діяльнісно-вольовий; емоційно-оцінний; когнітивно-орієнтаційний компоненти; критерії; мотиваційно-ціннісний компонент; показники; професійно-психологічна компетентність майбутніх педагогів; професійно-особистісний компонент; рівень.

Постановка проблеми. Сучасні тенденції розвитку суспільства, активні дії у сфері модернізації, реформування освітньої галузі до вимог Європейського співтовариства сприяють зміні уявлень про майбутніх педагогів, які на сьогоднішній день повинні володіти не лише фаховими знаннями та вміннями, але й мати розвинені компетентності різного спрямування, в тому числі психологічну компетентність, оскільки професія педагога передбачає створення умов розвитку підростаючого покоління, його освіти на основі психологічного знання про сутність людини, закономірності її розвитку. Тому вивчення особливостей професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів, її формування, розвиток стає найактуальнішим завданням серед науковців (Барінова Л. Я., 2014, Бондарчук О. І., 2012, Горбатко К. М., 2013, Казаннікова О. В., 2012, Лазаренко Л. А., 2008), які професійно-психологічну компетентність майбутніх педагогів розглядають із позиції різних підходів: аксіологічного, компетентнісного, системного, діяльнісного.

Аналіз результатів досліджень науковців надав можливість визначити, що професійно-психологічна компетентність майбутніх педагогів – це інтегративна якість особистості майбутніх педагогів, яка містить сукупність психологічних знань, умінь, навичок, ціннісних орієнтацій, мотивів, емоційних, вольових процесів, спрямована на ефективне здійснення професійної діяльності та самовдосконалення. До структури професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів нами віднесені такі компоненти: мотиваційно-ціннісний, емоційно-оцінний,

діяльнісно-вольовий, професійно-особистісний, когнітивно-орієнтаційний.

Представлені зміст і структура професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів не вирішують проблеми її розвитку, яке обумовлюється результатами діагностики рівнів сформованості зазначеного феномена.

Мета статті: виявити та описати критерії, рівні, методики дослідження рівнів сформованості професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів.

Критерії та рівні професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів. Результати наукового пошуку дозволили запропонувати такі критерії дослідження професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів: мотиваційно-ціннісний, емоційно-оцінний, діяльнісно-вольовий, професійно-особистісний, когнітивно-орієнтаційний, – де критерії виступають як ознаки оцінювання, числом вимірювання яких є показники (Гончаренко С. У., 1997).

Мотиваційно-ціннісний критерій виступає як комплекс усвідомлених мотивів, від яких залежить вибір дій щодо вдосконалення психологічних умінь і навичок, які досліджуються за допомогою таких показників: усвідомлення значущості професійної самоактуалізації; мотивація до досягнення успіхів у майбутній професійній діяльності; прагнення до вирішення професійних завдань; інтерес до психологічних аспектів у професійній діяльності.

Емоційно-оцінний критерій характеризується як комплекс ставлень до використання психологічних

знань, умінь, навичок у професійній діяльності, що вимірюється завдяки таким показникам: толерантне ставлення до інших; емоційна стійкість у професійній діяльності; ставлення до себе як до професіонала; ставлення до обраної професії.

Діяльнісно-вольовий критерій представляється як сукупність умінь, навичок застосовувати психологічні знання в професійній діяльності, який досліджується такими показниками: розвиток вольових якостей особистості; рівень комунікативних умінь; вміння вирішувати складні, конфліктні ситуації; оперування психологічними знаннями у професійній діяльності.

Професійно-особистісний критерій, як комплекс професійних, особистісних якостей, властивостей, здібностей, що сприяють ефективній професійній діяльності, визначається з допомогою таких показників: розвиток лідерських здібностей; розвиток творчих здібностей; розвиток професійних, особистісних якостей; здібності до саморозвитку.

Когнітивно-орієнтаційний критерій характеризується як сукупність психологічних знань і способів застосування цих знань в професійній діяльності, який визначається такими показниками: знання про психологічну діяльність педагога; знання з вікової, педагогічної психології; знання з загальної, соціальної психології; знання з психології управління.

Представлені нами критерії, показники надають можливість створити систему методів дослідження рівнів сформованості професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів, яка розуміється нами як методичний апарат діагностики, що містить валідні, надійні методики, які слугують основою виявлення кількісних, якісних характеристик досліджуваного феномена.

З нашого погляду, процес вивчення рівнів сформованості професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів (високий, середній, низький) передбачає використання таких методик дослідження, що представлені в табл. 1.

Таблиця 1

Узагальнена таблиця визначення рівнів сформованості професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів

№	Складові компоненти	Методики	Кількісні значення рівнів		
			В	С	Н
Мотиваційно-ціннісний критерій					
1	Усвідомлення значущості професійної самоактуалізації	тест «Піраміда потреб А. Маслоу» (Маслоу А. Г., 1999)	18-25 балів	9-17 балів	0-8 балів
2	Мотивація до досягнення успіхів у майбутній професійній діяльності	Методика «Мотивація до успіху» (Панфилова А. П., 2004)	22-33 балів	11-21 балів	0-10 балів
3	Прагнення до вирішення професійних завдань	Тест-опитувальник спрямованості навчальної мотивації (Дубовицкая Т. Д., 2006)	15-20 балів	6-14 балів	0-5 балів
4	Інтерес до психологічних аспектів у професійній діяльності	Методика «Самооцінка професійно-педагогічної мотивації» (Фетискин Н. П., 2002)	11 балів і більше	6-10 балів	5 балів і менше
Емоційно-оцінний критерій					
5	Толерантне ставлення до інших	Опитувальник комунікативної толерантності В.В. Бойко (Щеколдина С. Д., 2004)	1-45 балів	46-90 балів	91-135 балів
6	Емоційна стійкість у професійній діяльності	Методика «Шкала емоційної стабільності – нестабільності» Г. Айзенка (Ильин Е. П., 2001)	0-12 балів	13-18 балів	19-24 балів
7	Ставлення до себе як до професіонала	Методика «Самооцінка особистості» (Козаков В. А., 2003)	25-45 балів	0-24 балів	46-140 балів
8	Ставлення до обраної професії	Тест-опитувальник задоволеності навчальною діяльністю (УУД) (Мищенко Л. В., 2007)	2,8-4 балів	1,4-2,7 балів	0-1,3 балів
Діяльнісно-вольовий критерій					
9	Розвиток вольових якостей особистості	Методика дослідження вольової організації особистості (Чистякова С. Н., 2000)	97-144 балів	46-96 балів	0-48 балів
10	Рівень комунікативних умінь	Тест комунікативних умінь Міхельсона (Михельсон Л., 2013)	19-27 балів	10-18 балів	1-9 балів

Продовження Таблиці 1.

№	Складові компонентів	Методики	Кількісні значення рівнів		
			В	С	Н
11	Вміння вирішувати складні, конфліктні ситуації	Методика «Оцінка рівня компетентності у вирішенні конфліктів» (Геррнер Р. Р., 1982)	61-72 балів	49-60 балів	18-48 балів
12	Оперування психологічними знаннями у професійній діяльності	Методика «Педагогічні ситуації» (Немов Р.С., 2001)	4,5 балів і більше	3,5-4,4 балів	3,4 балів і менше
Професійно-особистісний критерій					
13	Розвиток лідерських здібностей	Методика виявлення й оцінки комунікативних і організаторських схильностей (Карелин А. А., 2007)	0,68-1,00 балів	0,34-0,67 балів	0-0,33 балів
14	Розвиток творчих здібностей	Методика «Самооцінка творчого потенціалу особистості» (Фетискин Н. П., 2002)	48 балів і більше	24-47 балів	23 бали і менше
15	Розвиток професійних, особистісних якостей	Тест «Мое розуміння моральних цінностей» (Дячук І. А., 2010)	15-16 балів	9-14 балів	0-8 балів
16	Здібності до саморозвитку	Анкета «Виявлення здібностей педагогів до саморозвитку» (Рогов Е. И., 1999)	55-75 балів	36-54 балів	15-35 балів
Когнітивно-орієнтаційний критерій					
17	Знання про психологічну діяльність педагога	Методика «Психологічна компетентність учителя» (Графская Т. А., 2006)	0-8 балів	9-16 балів	17-24 балів
18	Знання з вікової, педагогічної психології	Тест «Педагогічна та вікова психологія» (Дьоміна Г. А., 2015)	0-6 балів	7-13 балів	14-20 балів
19	Знання з загальної, соціальної психології	Тест для підсумкової оцінки знань із соціальної психології (Березин С. В., 2005)	0-10 балів	11-20 балів	21-30 балів
20	Знання з психології управління	Тест-контроль із психології управління (Давидченко Т. С., 2008)	0-10 балів	11-20 балів	21-30 балів

Варто зазначити, що в залежності від характеру прояву показників зазначених критеріїв, маємо можливість говорити про рівень сформованості професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів у цілому.

Нами виявлені три рівні сформованості професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів: високий, середній, низький.

Високий рівень представляє студентів, які з відчуттям великої відповідальності усвідомлюють значення самоактуалізації в професійній діяльності, прагнуть до досягнення успіхів у майбутній професії, мають бажання вирішувати професійні завдання, проявляють інтерес до психологічних аспектів педагогічної діяльності, мають толерантне відношення до інших, емоційну стійкість, адекватно зіставляють себе з майбутньою професією, мають розвинені вольові якості, мають сформовані вміння вирішувати складні професійні ситуації, володіють розвиненими лідерськими, творчими, професійними, особистісними якостями, мають здібності до саморозвитку, виявляють міцні, глибокі, узагальнені, систематичні знання з вікової,

педагогічної, загальної, соціальної психології та психології управління.

Середній рівень характеризує студентів, які частково розуміють необхідність у професійній самоактуалізації, самореалізації, час від часу відчують прагнення досягнути успіхів у майбутній професії, ситуативно мають потребу вирішувати професійні завдання, частково проявляють інтерес до психологічних аспектів педагогічної діяльності, врівноважено ставляться до інших, емоційно стабільні в залежності від ситуації, перебільшують міру своєї значущості у житті інших, частково володіють вольовими якостями, за допомогою інших вирішують складні професійні завдання, мають недостатньо розвинені лідерські, творчі, професійні, особистісні якості, за допомогою інших намагаються займатися саморозвитком, частково володіють знаннями з вікової, педагогічної, загальної, соціальної психології та психології управління.

Низький рівень описує студентів, які не розуміють необхідності самореалізуватися в професійній діяльності, не прагнуть до успіхів

у майбутній професії, не мають бажання вирішувати професійні завдання, не цікавляться психологічними аспектами педагогічної діяльності, з неповагою ставляться до інших, мають стресовий стан, мають сумніви у своїх професійних здібностях, не володіють вольовими якостями, не вміють вирішувати складні професійні завдання, не мають лідерських, творчих, професійних, особистісних якостей, не володіють здібностями до саморозвитку, не володіють знаннями з вікової, педагогічної, загальної, соціальної психології та психології управління.

Висновки. Таким чином, в якості критеріїв професійно-психологічної компетентності майбутніх

педагогів нами представлені: мотиваційно-ціннісний, емоційно-оцінний, діяльнісно-вольовий, професійно-особистісний, когнітивно-орієнтаційний, – які вимірюються за допомогою показників, характер прояву яких обумовлює ступінь прояву критерію. Запропонована система методик діагностики дозволяє визначити рівень сформованості професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів. Зіставлення кількісних та якісних характеристик показників визначених критеріїв із отриманими результатами діагностики зумовлюють процес формування та розвитку професійно-психологічної компетентності майбутніх педагогів.

Література

1. **Барінова Л. Я.** Психологічна компетентність особистості / Л. Я. Барінова // Вісник Одеського національного університету. Психологія. – 2014. – Т. 19. – Вип. 1. – С. 29-35.
2. **Березин С. В.** Тест для итоговой оценки знаний по социальной психологии / С. В. Березин, О. В. Шапатина. – Самара, Изд-во «Универс-групп», 2005 – 32 с.
3. **Бондарчук О. І.** Психологічна компетентність фахівця: зміст та основні підходи / О. І. Бондарчук // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського : Зб. наук. праць. Серія «Психологічні науки» / за ред. С. Д. Максименка, Н. О. Євдокимової. – Т. 2. – Вип. 8. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського. – 2012. - С. 30-35.
4. **Гончаренко С. У.** Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
5. **Горбатько К. М.** Сутність та особливості змісту професійно-психологічної компетентності офіцерів-прикордонників [Електрон. ресурс] / К. М. Горбатько // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – 2013. – № 4. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnads_2013_4_7.pdf
6. **Графская Т. А.** Психолого-педагогическая компетентность учителя / Т. А. Графская // Профессиональная компетентность педагога : сборник статей ; Перм. обл. ин-т повышения квалификации работников образования. – Пермь, 2006. – Ч. 2. – С. 43-50.
7. **Давидченко Т. С.** Робоча навчальна програма з дисципліни «Психологія управління» / Т. С. Давидченко. – Київ, 2008. – 21 с.
8. **Дубовицкая Т. Д.** К проблеме диагностики учебной мотивации / Т. Д. Дубовицкая // Вопросы психологии. – 2006. – №1. – С.73-78.
9. **Дьоміна Г. А.** Вікова і педагогічна психологія : Методичні рекомендації для практичних занять, індивідуально-самостійної роботи, модульного контролю знань студентів / Г. А. Дьоміна. – К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – 56 с.
10. **Дячук І. А.** Ціннісне ставлення дітей до сім'ї, родини, людей : Посібник / І. А. Дячук. – Білогірськ, 2010. – 116 с.
11. **Ильин Е. П.** Эмоции и чувства / Е. П. Ильин. - СПб: Питер, 2001. - 752 с.
12. **Казаннікова О. В.** Психологічна компетентність педагога. / О. В. Казаннікова. [Електронний ресурс]. // Modern problems and ways of their solution in science, transport, production and education. – 2012. – Режим доступу : <http://sworld.com.ua/konfer29/1200.pdf>
13. **Карелин А. А.** Большая энциклопедия психологический тестов / А. А. Карелин. – М. : Эксмо, 2007. – 416 с.
14. **Козаков В. А.** Психологія діяльності та навчальний менеджмент: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / В. А. Козаков, М. В. Артюшина, О. М. Котикова та ін. ; За заг. ред. В. А. Козакова. – К. : КНЕУ, 2003. – 829 с.
15. **Лазаренко Л. А.** Психологическая компетентность педагога как фактор профессионализации / Л. А. Лазаренко // Современные наукоемкие технологии. – 2008. – № 1. – С. 67-68.
16. **Маслоу А. Г.** Мотивация и личность / А. Г. Маслоу : перевод с англ. А. М. Татлыбаевой. – СПб. Евразия, 1999. – 478 с.
17. **Михельсон Л.** Тест коммуникативных умений [Электронный ресурс] / Л. Михельсон : Перевод и адаптация Ю. З. Гильбуха. – Режим доступа : <http://azps.ru/tests/5/mihelson.html>
18. **Мищенко Л. В.** К проблеме диагностики отношения студентов к учебной деятельности / Л. В. Мищенко // Весник практической психологии образования, 2007. – № 3 (12). – С. 122-128
19. **Немов Р.С.** Психология : Учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений : В 3 кн. / Р. С. Немов. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – Кн. 3. – С. 445-452

20. Освітологія: фахова підготовка: навчально-методичний посібник / За ред. В. О. Огнев'юка; Авт. кол.: В. О. Огнев'юк, С. О. Сисоєва, О. О. Драч, К. О. Линьов, Л. В. Гонюкова, І. М. Зеліско, Ю. М. Жукова, М. Ю. Фещук, Т. Г. Купрій, М. М. Галицька, Н. А. Побірченко, Л. В. Козак, О. М. Кузьменко, І. І. Тригуб. – К.: ВП «Едельвейс», 2014. – 615 с.
21. **Панфилова А. П.** Деловая коммуникация в профессиональной деятельности: учеб. пособие / А. П. Панфилова. – СПб.: Знание, 2004. – 495 с.
22. **Рогов Е. И.** Настольная книга практического психолога: Учеб. пособие: В 2 кн. / Е. Н. Рогов. – М.: Гуманит. изд. Центр ВЛАДОС, 1999. – Кн. 2: Работа психолога со взрослыми. Коррекционные приемы и упражнения. – 480 с.
23. **Фетискин Н. П.** Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп / Н. П. Фетискин, В. В. Козлов, Г. М. Мануйлов. – М., Изд-во Института Психотерапии, 2002. – 490 с.
24. **Чистякова С. Н.** Твоя профессиональная карьера: Учеб. для 8-11 кл. общеобразоват. учреждений / под ред. С. Н. Чистяковой, Т. И. Шалавиной. – М.: Просвещение, 2000. – 191 с.
25. **Щеколдина С. Д.** Тренинг толерантности / С. Д. Щеколдина. – М.: Ось-89, 2004 – 80 с.
26. **Heppner P. P.** Development and Implication of a Personal Problem Solving Inventory / P. P. Heppner, Ch. H. Petersen // Journal of Counseling Psychology. – 1982. – №29. – P.66-75, 0022-0167, doi: 10.1037. (eng).

Н. Н. Чернуха, Т. А. Саврасова-Вьюн. ДИАГНОСТИКА УРОВНЯ СФОРМИРОВАННОСТИ ПРОФЕСІОНАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧЕСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ БУДУЩИХ ПЕДАГОГІВ

В статті описано сутність, структуру професіонально-психологічної компетентності майбутніх педагогів. Визначено критерії, показники, рівні сформованості представленого феномена. Упорядочено систему діагностических методик для визначення рівнів сформованості професіонально-психологічної компетентності майбутніх педагогів.

Ключевые слова: *деятельно-волевої; емоціонально-оціночний; когнітивно-орієнтований компонент; критерії; мотиваційно-ціннісний компонент; показники; професіонально-психологічна компетентність майбутніх педагогів; професіонально-личнісний компонент; рівень.*

N. Chernuha, T. Savrasova-V'un. DIAGNOSIS OF THE LEVEL FORMATION OF PROFESSIONAL PSYCHOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS

The article describes the essence of the structure of professional and psychological competence of future teachers. The criteria, indicators, levels of formation represented by the phenomenon. Streamlined system diagnostic tools to determine the level of development of professional psychological competence of future teachers. Vocational-psychological competence of the future teachers - is an integrative quality of a person of the future teachers, which contains a set of psychological knowledge, skills, values, motivations, emotional, volitional processes aimed at effective implementation of professional work and self-improvement. The structure of vocational and psychological competence of the future teachers by us include the following components: motivational-value, emotional and evaluative, actively-willed, professional and personal, cognitive orientation. Motivational-value criterion serves as a set of conscious motives that determine the choice of action to improve the psychological skills. Emotional and evaluative criteria is characterized as a complex relationship to the use of psychological knowledge and skills in their professional activities. Operations-willed criterion represented as a set of skills, skills to apply psychological knowledge in their professional activities. Professional and personal criterion is defined as a set of professional, personal qualities, characteristics, abilities, contributing to effective professional activity. Cognitive orientation criterion is characterized as a set of psychological knowledge and methods of application of this knowledge in professional activity

Keywords: *professional psychological competence of future teachers; criteria; indicators; levels; motivational and value; emotional and evaluative; actively-willed; professional and personal; cognitive orientation components.*

Рецензенти

С. О. Сисоєва – д. п. н., проф., чл.-коресп. НАПН України
Л. Б. Паламарчук – д. п. н., проф.

Стаття надійшла до редакції 17.11.15

Прийнято до друку 26.11.15

Про авторів

Ачкасова Світлана Анатоліївна	кандидат економічних наук, доцент кафедри управління фінансовими послугами, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	Svitlana.Achkasova@m.hneu.edu.ua
Білоус Ольга Олегівна	викладач Університетського коледжу, Київський університет імені Бориса Грінченка	o.skliar@kubg.edu.ua
Бінницька Катерина Миколаївна	кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія	rfn.yz87@gmail.com
Борисенко Валентина Володимирівна	кандидат педагогічних наук, доцент, Чернігівський національний технологічний університет	v.v.borisenko@yandex.ua
Братко Марія Василівна	кандидат педагогічних наук, доцент, директор Університетського коледжу, Київський університет імені Бориса Грінченка	m.bratko@kubg.edu.ua
Волкова Наталія Іванівна	кандидат економічних наук, доцент кафедри економічних систем і управління інноваційним розвитком, Одеський національний політехнічний університет	KVMarinna@mail.ru
Гагіна Наталія Вікторівна	кандидат педагогічних наук, доцент, Чернігівський національний технологічний університет	gagina_nataliya@ukr.net
Горбенко Галина Василівна	кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри реклами і зв'язків з громадськістю, Київський університет імені Бориса Грінченка	h.horbenko@kubg.edu.ua
Гришук Юлія Володимирівна	молодший науковий співробітник НДЛ освітології, Київський університет імені Бориса Грінченка	asthma@ukr.net
Дйба Тетяна Григорівна	кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент завідувач кафедри фізичної культури та спортивної майстерності Гуманітарного інституту, Київський університет імені Бориса Грінченка	t.dyba@kubg.edu.ua
Завгородня Євгенія Євгенівна	аспірантка, Луганський університет імені Тараса Шевченка	Euro2006.06@mail.ru
Загородня Алла Анатоліївна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільних та педагогічних дисциплін, Український державний університет фінансів та міжнародної торгівлі (м. Київ)	z_alla@i.ua
Іслам Аліна Володимирівна	методист, Автотранспортний коледж Державного вищого навчального закладу «Криворізький національний університет»	islam.alina@mail.ru
Кифенко Анна Миколаївна	аспірант, Київський університет імені Бориса Грінченка	a.kifenko@gmail.com

Кульбашна Ярослава Аркадіївна	доктор педагогічних наук, кандидат медичних наук, доцент, професор кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця	j.kulbashna@gmail.com
Лисенко Олександра Юріївна	кандидат педагогічних наук, заступник директора Інституту післядипломної освіти, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця	a.yu.lysenko@gmail.com
Литвин Лілія Володимирівна	кандидат педагогічних наук, заступник генерального директора НВК «Європейська школа «Михаїл» I-III ступенів, – ясла-садок»	
Малецька Інна Вячеславівна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов професійного спілкування, Міжнародний гуманітарний університет (м. Одеса)	mgu@ukr.net
Матвієнко Ольга Василівна	доктор педагогічних наук, професор, «Заслужений працівник України», проректор з наукової роботи, Київський національний лінгвістичний університет	matvo@rambler.ru
Петренко Наталія Валеріївна	старший викладач, завідувач кафедри фізичного виховання, Миколаївський національний аграрний університет	nata.petrenko.65@mail.ru
Полякова Ганна Анатоліївна	кандидат педагогічних наук, керівник Відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, доцент здобувач кафедри психології і педагогіки Київського національного лінгвістичного університету, спеціаліст вищої категорії, старший вчитель, учитель Школи I-III ступенів № 90 м. Києва	Anna.Polyakova@hneu.edu.ua
Полянничко Зоя Олексіївна	старший викладач кафедри іноземних мов, Миколаївський національний аграрний університет	funny_monkey@ukr.net
Пономаренко Наталія Григоріївна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітнього менеджменту та педагогіки Маріупольського державного університету	ponomarenkon@mail.ru
Проценко Олена Борисівна	доктор педагогічних наук, доцент, завідувач науково-методичного центру досліджень, наукових проєктів та програм, Київський університет імені Бориса Грінченка	elena_pro2008@ukr.net
Прошкін Володимир Вадимович	старший викладач кафедри документознавства та інформаційної діяльності Національної металургійної академії України, м. Дніпропетровськ	v.proshkin@kubg.edu.ua
Решетілова Оксана Михайлівна	кандидат психологічних наук, ст. викладач кафедри теорії та історії педагогіки, Київський університет імені Бориса Грінченка	karunga@yandex.ru
Саврасова-В'юн Татьяна Олександрівна	доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та історії педагогіки, Київський університет імені Бориса Грінченка	t.savrasova-viun@kubg.edu.ua
Чернуха Надія Миколаївна	доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та історії педагогіки, Київський університет імені Бориса Грінченка	n.chernukha@kubg.edu.ua

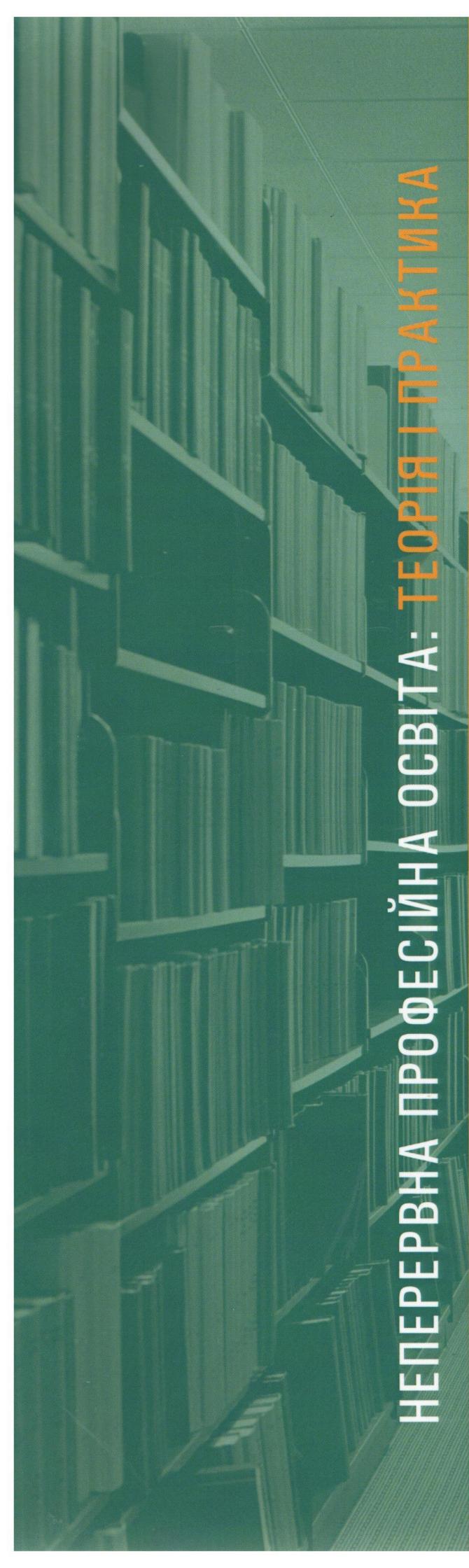
About authors

Svitlana Achkasova	Ph.D in economical sciences, Associate Professor of the Financial Services Department, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics	Svitlana.Achkasova@m.hneu.edu.ua
Olga Bilous	lector of the University college, Borys Grinchenko Kyiv University	o.skliar@kubg.edu.ua
Kateryna Binytska	assistant professor of the department of pedagogy and psychology of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy, candidate of pedagogy, assistant professor	rfn.yz87@gmail.com
Valentyna Borysenko	PhD in pedagogics, associate professor, Chernihiv National University of Technology	v.v.borisenko@yandex.ua
Mariya Bratko	PhD in pedagogical sciences, associate professor, director of the University college, Borys Grinchenko Kyiv University	m.bratko@kubg.edu.ua
Natalia Volkova	PhD in economical sciences, associate professor of economic system and management of the innovational development department, Odessa national polytechnic university	KVMarina@mail.ru
Nataliya Gagina	PhD in pedagogics, associate professor, Chernihiv National University of Technology	gagina_nataliya@ukr.net
Halyna Horbenko	PhD, associate professor, head of the chair of advertising and public relations, Borys Grinchenko Kyiv University	h.horbenko@kubg.edu.ua
Yuliya Hryshchuk	junior researcher of the Educology Lab., Borys Grinchenko Kyiv University	asthma@ukr.net
Tatiana Dyba	PhD in physical education and sport, associate professor, the head of the department of physical education and sport mastery, Borys Grinchenko Kyiv University	t.dyba@kubg.edu.ua
Yevgeniya Zavorodnya	Researcher of theory and methods of professional education International Academy of Personnel Management, m. Kyiv	Euro2006.06@mail.ru
Alla Zagorodnya	PhD in pedagogical sciences, associate professor of social and pedagogical subjects, Ukrainian State University of Finance and International Trade (m. Kyiv)	z_alla@i.ua
Alina Islam	methodist of Moto transport college of the State Higher Educational Institution "Kryvyi Rih National University"	islam.alina@mail.ru
Anna Kyfenko	postgraduate, Institute of Arts, Borys Grinchenko Kyiv University	a.kifenko@gmail.com
Yaroslava Kulbshna	doctor of pedagogy, phd, associate professor, Department of maxillo-facial surgery, O. Bogomolets National medical university	j.kulbashna@gmail.com

Oleksandra Lysenko	PhD in pedagogical sciences, deputy director of Institute of postgraduate education, Bogomolets national medical university	a.yu.lysenko@gmail.com
Liliya Lytvin	PhD in pedagogical sciences, deputy director of the educational complex "European school "Michail" of I-III degree – nursery-kindergarten"	
Inna Malecka	PhD in pedagogical sciences, associate professor of department of foreign languages for professional communication of International Humanitarian University (Odessa, Ukraine)	mgu@ukr.net
Olga Matvienko	PhD in pedagogical sciences, professor, vice-rector of the Kiev National Linguistic University	matvo@rambler.ru
Natalita Petrenko	head of the department of physical education of National Agrarian University, senior lecturer	nata.petrenko.65@mail.ru
Ganna Polyakova	head of education quality assurance and innovation development, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics	Anna.Polyakova@hneu.edu.ua
Zoya Polyanychko	researcher of the department of psychology and pedagogy, Kyiv National Linguistic University, teacher at School 90, Kyiv	funny_monkey@ukr.net
Natalia Ponomarenko	PhD in pedagogical sciences, senior lecturer of foreign languages department, Nikolayev national agrarian university	ponomarenkon@mail.ru
Olena Protsenko	PhD in pedagogical sciences, associate professor of educational management and pedagogics at Mariupol State University	elena_pro2008@ukr.net
Volodymyr Proshkin	doctor of pedagogical sciences, associate professor, the head of scientific and methodological center of researches, scientific projects and programs, Borys Grinchenko Kyiv University	v.proshkin@kubg.edu.ua
Oksana Reshetilova	senior teacher department of documentation and information activity National metallurgical academy of Ukraine, Dnipropetrovsk	karunga@yandex.ru
Tat'yana Savrasova-V'un	PhD in psychological sciences, senior lecture, department of the theory and history of pedagogy, Borys Grinchenko Kyiv University	t.savrasova-viun@kubg.edu.ua
Nadiya Chernuha	doctor of pedagogical sciences, professor, department of the theory and history of pedagogy, Borys Grinchenko Kyiv University	n.chernukha@kubg.edu.ua

Підписано до друку 23.12.2015 р.
 Формат 60x90/8. Гарнітура "PetersburgC".
 Папір офсетний. Ум. др. аркушів ____.
 Тираж 300 шт. Замовлення № 097.

Видавництво ВП "Едельвейс".
 E-mail: vid_edelweis@ukr.net
 тел.: (044) 361-78-68

НЕПЕРЕРВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

У НОМЕРІ:

- Теоретичні і методологічні проблеми неперервної професійної освіти
- Освітній моніторинг у неперервній професійній освіті
- Проблеми неперервної професійної освіти за кордоном
- Практика неперервної професійної освіти
- Мовна підготовка у процесі неперервної професійної освіти
- Професійна підготовка фахівців фізичного виховання

Науково-методичний журнал з проблем філософії, теорії і практики неперервної професійної освіти адресовано науковцям, студентам, викладачам вищих навчальних закладів, магістрантам, аспірантам, докторантам, слухачам системи післядипломної освіти, усім, хто цікавиться проблемами філософії і педагогіки неперервної професійної освіти.

Журнал «Неперервна професійна освіта: теорія і практика» включено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук з педагогіки та філософії за спеціальністю 09.00.10 «Філософія освіти» (Наказ Міністерства освіти і науки України № 261 від 06.03.2015).